

Kostbehandling vid trycksår

I enlighet med internationella rekommendationer är ett individanpassat energi- och proteinintag den primära nutritionsbehandlingen med faktiskt eller risk för trycksår. Patientens behov ska beräknas, intaget följas upp och åtgärder sätts in om behovet inte täcks.

De studier som är genomförda för behandling med diagnosspecifikt kosttillslagg (Cubitan) har evidens för medicinskt syfte vid behandling av trycksår. Positiva kliniska erfarenheter finns för behandling av bensår, fotsår och brännskador men där saknas dokumentation och forskning.

Uppgifter som behövs vid dietistkontakt

[Vad behöver dietisten veta från kommunen](#)

Grad av trycksår enligt internationellt klassifikationssystem för trycksår enligt NPUAP/EPUAP Kategori/stadie 1-4 ska anges. Se länk [Prevention och behandling av trycksår](#)

Behandlingstid

Behandlingstiden är individuell och bör utgå från nutritionsdiagnos/bedömning och målsättning. Kostbehandlingen pågår så länge den ger resultat eller gör nytta för patienten och dietist behövs för att ordinationen ska kunna följas. Vid kostbehandling med diagnosspecifikt kosttillslagg är behandlingsperioden i första hand nio veckor inklusive provomgång.

Nutritionsutredning och bedömning

Dietist genomför nutritionsutredning. En individuell bedömning av nutritionstillståndet görs utifrån det som framkommer under nutritionsutredningen.

Åtgärder Steg 1

Mat utgör den självklara grunden för nutritionsbehandling. Maten ska anpassas efter individens behov. I första hand:

- Energi- och proteinrik mat
- Huvudmål, mellanmål och kvällsmål
- Natfastans längd bör inte överstiga 11 timmar
- Ätstödjande åtgärder t ex konsistensanpassning
- Tillräckligt vätskeintag. Lågt vätskeintag ökar risken för dehydrering vilket är en riskfaktor för uppkomst av trycksår.
- Vid zinkbrist ges zinktillskott om läkaren så bedömer

Behandling med c-vitamintillförsel kan behövas vid dåligt eller lågt näringsintag

Om ovanstående åtgärder är otillräckliga eller inte genomförbara av någon anledning kan kosttillskott av standardtyp behövas.

Åtgärder Steg 2

När åtgärder steg 1 är genomförda kan behandling med diagnosspecifikt kosttillskott (Cubitan) ordinerars vid trycksårskategori grad III och IV eller vid flera trycksår om näringsbehovet inte kan tillgodoses med kosttillskott med högt energi- och proteininnehåll. Kosttillskottet har ett högt innehåll av arginin, zink och antioxidanter.

Referenser:

[Trycksår Vårdhandboken](#)

Nutricia Cubitan Evidence Booklet Cubison Studies Final.pdf

[Prevention och behandling av trycksår epuap.org](http://epuap.org)